

Gemeente in Christus,

“Het Nieuwe Testament bevat vier evangeliën. Het evangelie volgens Marcus is het kortste en volgens velen ook het oudste. Het woord ‘evangelie’ betekent ‘goede boodschap’. Het is een soort levensbeschrijving of biografie en het legt de nadruk op het doorgeven van de boodschap van Jezus en op de oproep in hem te geloven.

De belangrijkste boodschap van het evangelie van Marcus is dat er met de komst van Jezus een nieuwe tijd is aangebroken: Jezus verkondigt dat Gods koninkrijk nabijgekomen is. Het roept de lezer op zijn levensstijl aan te passen.”

Zo is de inleiding op het evangelie volgens Marcus dat in de Bijbel te vinden is.

Het leven aanpassen? Dat klinkt nogal als een opgave.

*Voordat ik in de Nacht ga die voor eeuwig lichtloos gloeit,
wil ik nog eenmaal spreken, en dit zeggen:
dat ik nooit anders heb gezocht
dan U, dan U, dan U alleen.*

Een gedicht van Gerard Reve.

Zonder precies te kunnen vermoeden wat Reve achter en in dit gedicht beleefd heeft, verwoordt hij naar mijn idee een verlangen dat iedere mens diep van binnen kent.

Het zoeken naar God – zonder daarbij helemaal te kunnen zeggen wie of wat God is.

Het is een zoeken dat de grond vormt van de levensvragen die ieder mens op zijn of haar pad tegenkomt: wie ben ik, waar ben ik in mijn leven, wat wil ik, waar kom ik vandaan en waar ga ik naartoe?

Deze vragen komen voort uit een zoeken naar God, naar dat wat ons overstijgt, naar dat wat groter is dan ons hart. Dat die vraag ons aan het hart gaat, dat we de nabijheid en de geborgenheid van God zoeken.

Wij tasten daarnaar als blinden langs een muur.

Want vaak weten we niet waar we naar zoeken, of hoe we kunnen zoeken, of zelfs wat we zoeken.

Natuurlijk zijn er ook veel mensen die deze vragen als te moeilijk of te eng terzijde leggen. Dat kan. Maar het lijkt me wel jammer, omdat je dan totaal voorbijgaat aan de diepte van jouw bestaan.

Omdat je dan nog minder grip hebt, alles je maar overkomt en je voorbijleeft aan dat wat glans en diepgang aan je leven kan geven.

In de bloei van ons leven, zijn wij als doden, dicht Oosterhuis.

Maar ook wanneer je wel open staat voor die moeilijke levensvragen, je je wel bewust bent dat jouw verlangen uitgaat naar Gods nabijheid – ook dan kun je het gevoel hebben dat je als een blinde tast langs de muur.

Dat je in de bloei van je leven niet verder kunt groeien, geen vrucht kunt dragen, aan het verdorren bent.

En van binnenuit bepaal je of iets je raakt, of iets je wat zegt, of je er iets mee kunt. Niemand buiten jou kan bepalen wat jij denkt, voelt, ervaart of gelooft.

Anselm Grün zegt interessante dingen over dat verlangen naar God.

"Hij zegt onder andere: Voor C.G. Jung is God het sterkste archetype dat er bestaat.

Wanneer het Godsbeeld ziek is, wordt ook de mens ziek.

Archetypische beelden doen iets met de mens.

Ze brengen de psyche in verwarring óf in orde.

Ze helen de wonden óf ze scheuren ze nog meer open.

Hoe ik God zie is dus niet zo onschuldig.

Van het Godsbeeld hangt het zelfbeeld af.

Natuurlijk kan men niet precies zeggen wat er eerst is, de kip of het ei, het zelfbeeld of het Godsbeeld. Maar van de juiste kennis van God hangt af of ik mezelf juist waarneem en beleef.

Kennen betekent hier niet alleen maar een intellectueel kennen.

In de Hebreeuwse bijbel wordt met het woord 'kennen' ook het 'bekennen'; van de vrouw door de man in de seksuele daad beschreven.

God kennen betekent dus God intens ervaren.

Zoals ik God zie, zo zie ik mij.

Zoals ik God ervaar, zo beleef ik mijzelf.

Als iemand zichzelf wantrouwt, als hij steeds het gevoel heeft dat hij fout zit, dat hij alles verkeerd doet, dan beantwoordt dat vaak aan het beeld van een God die de mens wantrouwend observeert, die alles ziet, alles beoordeelt, die al onze daden op een weegschaal legt en als goed of slecht noteert.

Zulke mensen leven steeds met de angst dat ze niet goed genoeg zijn."

Tot zover Anselm Grün.

Eerder in de Bijbel lezen we over Mozes.

Middenin die woestijn komt hij bij de Horeb, de berg van God.

De hemel en de aarde raken elkaar.

Overweging 29 februari 2017

Mozes ziet een braamstruik die wel in brand staat, maar niet verteert.

En hij komt dichterbij om dat wonderlijke verschijnsel goed te bekijken.

Hij wordt door God gadeslagen: en God zag dat hij het ging bezien.

Eigenlijk valt dit alleen goed te begrijpen als je je bedenkt dat dit zich afspeelt in het landschap van de ziel.

Gaan zien en gezien worden, zoals het hier heel kort en beeldend wordt beschreven, kan in het werkelijke leven een jarenlange zoektocht zijn om te ontdekken hoe God in een mensenleven aanwezig is.

De brandende braamstruik is treffend voor de ontmoeting tussen God en Mozes.

Het beeld van een doornstruik past goed bij de figuur van Mozes.

Communicatief is hij niet al te handig, hij is opvliegend van aard – denk maar aan de kwaadheid waarin hij een Egyptenaar doodsloeg.

Andere mensen kunnen zich makkelijk prikken aan deze figuur.

Tegelijk staat er ook een fabel in de bijbel over bomen die zich een koning willen kiezen.

De een na de andere boom bedankt voor de eer, en uiteindelijk wordt de meest nietswaardige, de doornstruik, verkozen.

Juist Mozes, een prikkelbare man, uitgekotst door het volk waar hij bij opgroeide, wordt als leider gekozen.

Juist in Mozes wil God oplichten.

Juist in hem brandt een stevige vlam die hem aanvuurt, voedt, hem kracht geeft.

Een vuur dat niet verteert, maar juist warmte en energie geeft.

Hoe God er is voor hem, is de vraag waarop Mozes een antwoord wil vinden.

Het is de vraag waarop een ieder van ons diep van binnen een antwoord wil vinden.

Een antwoord waarnaar wij kunnen tasten als mensen zonder ogen, tasten wij als blinden langs een muur. Het lijkt soms wel een labirynth: steeds als je een stukje verder bent, is er weer een nieuwe muur.

Kun je weer niet verder kijken, valt er weer een drempel te nemen.

Bij Mozes zien we dat op dat moment alle drempels weg zijn.

Hij is al in de woestijnperiode van zijn leven, heeft al veel drempels genomen, al veel losgelaten.

Nu vraagt God of hij zijn schoenen uit wil doen.

Die staan symbool voor alles wat de werkelijke identiteit van Mozes nog verhuult.

In het gebaar van het uittrekken van de schoenen wordt in wezen heel het lichaam ontbloot. Kleding geeft een mens aanzien en heeft letterlijk en figuurlijk een verhullende werking.

Dat is hier niet nodig. De buitenkant telt hier niet meer.

Het uiterlijke mag afgelegd worden.

God vraagt Mozes zijn schoenen uit te trekken en nodigt hem daarmee uit om zich in vertrouwen bloot te stellen aan God.

God wil Mozes zelf zien, los van alle uiterlijkheden.

Dan onthult God aan Mozes wie hij is: Ik-ben-die-Ik-ben.

Ook te vertalen met: Ik-zal-er-zijn-voor-jou.

Met Anselm Grün in het achterhoofd, zouden we dan kunnen zeggen: wanneer jij volledig kunt zeggen: ik sta hier zoals ik ben. Zonder oordeel over mezelf, over al die verbeterpuntjes die ik in mezelf kan aanwijzen. Zonder mezelf groter of kleiner te maken. Wanneer jij voor Gods aangezicht kunt uitspreken: ik ben die ik ben...dan kan God dat naar jou toe beantwoorden.

Wanneer jij je volledig kunt onthullen aan God, kan hij zich onthullen aan jou.

En is hij niet alleen wie hij is, maar zal hij er ook zijn. Voor jou.

Als blijvende bron van warmte, liefde en kracht.

Nu komt ook de betekenis van een heilige plaats dichterbij.

Een heilige plaats is elke plaats waar een mens zich bloot durft te stellen aan zijn Schepper. Op een heilige plaats mag je zijn wie je bent, hoef je niets te verbergen of te verstoppen.

Op een heilige plaats ben je volledig aangenomen.

Antropologen hebben ontdekt dat de oudste heilige plaatsen ter wereld beschermde plekken waren, waar vrouwen zich terugtrokken als hun tijd om te baren gekomen was.

Daar op die heilige plek bracht een vrouw dan haar kind ter wereld.

Vanuit dit gegeven zien we de essentie van een heilige plaats.

Afzondering, bescherming en geboorte.

Hoe mooi het ook kan zijn om te vertoeven op een heilige plaats, het is geen plek om te wonen. Je kunt er niet blijven.

Het is een plek om van daaruit de taak in het actieve leven met extra energie weer op te nemen.

Het door God aanvaard worden zoals je bent, mag als kracht meegaan naar de harde werkelijkheid.

Ik-ben-die-ik-ben vergezelt jou, zodat ook jij mag zijn wie je bent.

In de schriftlezing horen we vandaag over Jezus die huidvraat geneest. Zou die huidvraat er letterlijk zo geweest zijn? Of is het een voorbeeld om aan te geven dat het gaat om iemand die niet lekker in z'n vel zit? Die het leven niet meer begrijpt? Die niet weet hoe om te gaan met de blikken van de ander?

Angst hebbend niet genoeg te zijn. Niet gezien worden, niet gehoord worden, niet gevoeld te worden; het is de schrik om helemaal alleen te staan. Van God los. Niet meer wetend of je er echt bij hoort. Bij jezelf, bij God, bij de maatschappij...

Als je je aangeraakt voelt kan dat zomaar veranderen.

Aanraking door gehoord te worden. Jouw verhaal doet er toe! Gezien te worden, zoals je echt bent. Beschrijft het evangelie daar niet de verbinding met God? Het kénnen van God?

Ik kom nog terug bij de inleiding op het evangelie. Het evangelie volgens Marcus roept op onze levens te veranderen. Jezus te volgen en in hem te geloven. Te geloven dat die nieuwe wereld nabij is.

Wat gaat u dan doen? Kunt u zien, horen en voelen wat het leven van uw naaste is? Kunt u zich oprecht openstellen voor zijn of haar verhaal, zoals God dat ook deed ij Mozes? Kunt u zonder vooroordelen luisteren? En kunt u dat ook voor uzelf? Doet u recht aan uw gezondheid en aan uw welbevinden?

Kunt u aanraken en zich laten aanraken? Fysiek en in uw hart? Die nieuwe wereld? Die is dichterbij dan het lijkt. Dichterbij u dan u denkt.

Amen